

> Retouradres Postbus 30155, 9700 LG Groningen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Contact

Uw brief van
25 maart 2019

Uw kenmerk

Onze referentie

Datum: 17 mei 2019

Betreft: Beëindiging verplichting deelname centrale rekentoets

Geachte

In uw brief van 25 maart 2019 (ref.) hebt u DUO gevraagd een uitvoeringstoets uit te voeren op het wetsvoorstel "Beëindiging verplichting deelname centrale rekentoets".

Het wetsvoorstel, versie W10205-K1, bestaat uit de volgende onderdelen:

- De afschaffing van de rekentoets in het voortgezet onderwijs vanaf schooljaar 2019-2020.
- Het vervallen van de wettelijke taak van het CvTE en Cito ten aanzien van de rekentoets in het voortgezet onderwijs.

Het vervallen van de wettelijke taak van het CvTE en Cito maakt geen deel uit van deze Uitvoeringstoets.

De voorgestelde wijzigingen met betrekking tot het vervallen van de verplichte deelname aan de centrale rekentoets treden, naar verwachting, in werking per 1 januari 2020 en werken terug tot 1 augustus 2019.

De door u gevraagde uitvoeringstoets doe ik u hierbij toekomen. Daarbij volledigheidshalve opmerkend dat de UT zich beperkt tot uitsluitend de consequenties voor DUO van het vervallen van de verplichte deelname aan de centrale rekentoets. De UT omvat daarmee niet de consequenties van het invoeren van een alternatieve rekentoets in de vorm van een schoolexamen.

Conclusie

DUO kan het vervallen van de verplichte deelname aan de centrale rekentoets per 1 augustus 2019, zoals opgenomen in het bovengenoemde wetsvoorstel, realiseren. De consequenties van het vervallen van de verplichte deelname aan de centrale rekentoets zijn uitvoerbaar en de benodigde aanpassingen in systemen en processen zijn haalbaar en maakbaar.

Hierbij wordt aangetekend dat nadere uitwerking van het wetsvoorstel plaatsvindt door middel van lagere regelgeving. De bedoelde lagere regelgeving is op dit moment nog niet voorhanden en kan om deze reden niet betrokken worden bij de onderhavige UT. DUO verwacht een nieuw (aanvullend) UT verzoek zodra de (concept) lagere regelgeving beschikbaar komt. Ditzelfde geldt voor de invoering van een schoolexamen rekentoets.

Gelet op de aard van de wijzigingen is het opstellen van een PIA niet nodig.

Voorwaarden:

- Inwerkingtreding van het wetsvoorstel per 1 januari 2020 met terugwerkende kracht tot 1 augustus 2019. DUO gaat ervan uit dat indien het wetsvoorstel onverhoopt op een later moment in werking treedt, nog steeds sprake zal zijn van terugwerkende kracht tot 1 augustus 2019.
- Tijdig realiseren van de aanpassingen in tal van Besluiten en Regelingen in verband met het vervallen van de verplichte deelname aan de centrale rekentoets, waaronder het Eindexamenbesluit VO, het Staatsexamenbesluit VO en de Regeling modellen diploma's VO.
- Akkoordverklaring met de gehanteerde uitgangspunten en wijze van inrichting van processen.
- Opmachtverstreking binnen 2 weken na dagtekening van deze brief, zodat gestart kan worden met het aanpassen en testen van de wijzigingen in systemen en processen en de implementatie tijdig kan plaatsvinden.

Inhoud (van wetsvoorstel)

Het bovengenoemde wetsvoorstel regelt het vervallen van de verplichte deelname aan de centrale rekentoets in het voortgezet onderwijs en komt tegemoet aan de wens van de meerderheid van de Tweede Kamer om het rekenen zoveel mogelijk te integreren in het vak Wiskunde, inclusief de toetsing daarvan.

Voor de leerlingen die geen onderwijs volgen in het vak Wiskunde vindt toetsing van het rekenen naar verwachting vanaf het schooljaar 2020/2021 plaats in de vorm van een schoolexamen.

De beoogde inwerkingtreding van het wetsvoorstel is 1 januari 2020 en werkt terug tot 1 augustus 2019.

Concreet houdt het wetsvoorstel in dat leerlingen die in het schooljaar 2019/2020 voor het eerst eindexamen doen (opgaan voor het diploma vmbo, havo of vwo) geen rekentoets hoeven te maken en dat het resultaat voor de rekentoets niet op de cijferlijst wordt vermeld. De rekentoets vervalt ook in het geval een examenkandidaat een diploma wil behalen via de staatsexamens.

In verband met het vervallen van de rekentoets vo, vervallen de daarmee samenhangende activiteiten en taken van het College voor toetsen en examens en het Cito.

In deze uitvoeringstoets wordt ingegaan op de consequenties van het vervallen van de rekentoets vo voor de activiteiten en taken van DUO.

Uitgangspunten en uitvoering door DUO

- Voor de kandidaten die zich aangemeld hebben voor een volledig staatsexamen in 2019 (opgaan voor een diploma) blijft de eis van de rekentoets gelden (tot en met tijdvak 4).
- Voor de kandidaten die verzoeken om een diploma staatsexamen door middel van het gedeeltelijk/volledig inwisselen van eerder behaalde resultaten en hiertoe een verzoek indienen, wordt het resultaat van de rekentoets op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat uitdrukkelijk aangeeft dit niet te wensen. Deze werkwijze is conform de uitvoeringspraktijk bij de staatsexamens met betrekking tot bijvoorbeeld vervallen vakken.

Bovenstaande uitgangspunten zijn bepalend geweest voor deze reactie. Indien u om moverende redenen met een of meerdere daarmee niet akkoord kunt gaan, zal een nieuw onderzoek noodzakelijk zijn.

Consequenties voor DUO

- Vanaf augustus 2019 vinden geen afnames van de rekentoets via het examenafnamesysteem FACET of op papier meer plaats, met uitzondering van afnames voor de eindexamenkandidaten die de rekentoets in het derde of vierde tijdvak (2019) moeten afleggen (regulier en staatsexamens).
- De rekentoets in het MBO en de afname daarvan via het examen afnamesysteem FACET blijft vooralsnog 2 jaar bestaan.
- De Itemetalage blijft vooralsnog 2 jaar beschikbaar.
- Aanpassingen in de uitvoering (aanmelding, inplannen, oproepen en resultaat verwerken).
- Aanpassingen in systemen: in de uitslagbepaling de controle op deelname aan de rekentoets verwijderen.
- Geen terugkoppeling resultaten van de rekentoets aan scholen voortgezet (speciaal) onderwijs.
- Geen aanlevering van resultaten van de rekentoets aan BRON.
- Aanpassing van de communicatie-uitingen van DUO betreffende de rekentoets.

Reactie Inspectie van het Onderwijs en Accountantsdienst Rijk

In het kader van het geïntegreerde toezicht is deze uitvoeringstoets ook uitgezet bij de Inspectie en de ADR. Beide instanties hebben aangegeven geen opmerkingen te hebben bij het wetsvoorstel.

Kosten

In de MA voor 2019 is ten behoeve van de rekentoets bij de staatsexamens voer onder "overige taken" een bedrag van € 320.000 uitvoeringskosten (lijn) opgenomen. De gerealiseerde kosten worden op basis van nacalculatie afgerekend. Het betreft additioneel budget waarvoor het ministerie een reservering doet. Naast de genoemde uitvoeringskosten worden ten behoeve van de rekentoets kosten in rekening gebracht voor de inzet van voorzitters en surveillanten op vso scholen. De kosten voor deze externe diensten maken deel uit van de post materiële kosten en worden via KOMEX verrekend.

De wijzigingen die voortvloeien uit het onderhavige wetsvoorstel waren niet voorzien en zijn niet in het genoemde bedrag inbegrepen. Dit betekent dat voor de uitvoering van de bedoelde wijzigingen aanvullende middelen noodzakelijk zijn. Het betreft incidentele kosten die gemaakt worden in 2019 en geraamd zijn op 800 uren Verandercapaciteit Beleidsportfolio. Deze kosten hebben betrekking op de hoofdproducten Examens en Basisregistraties.

Structurele kosten, gerelateerd aan het vervallen van de verplichte deelname aan de centrale rekentoets, voor de jaren 2019 en later worden niet verwacht.

Baten (Besparingen)

Structurele besparingen als gevolg van het vervallen van de verplichte deelname aan de centrale rekentoets worden verwacht vanaf het jaar 2020.

Het gaat om de kosten gemoeid met de inzet van voorzitters en surveillanten op vso scholen. De hoogte van de besparing op de genoemde inzet is niet te kwantificeren, omdat ze onderdeel uitmaken van de post materiële kosten voor alle staatsexamenonderdelen. Aangezien deze kosten op basis van nacalculatie verrekend worden via KOMEX, leidt het vervallen van de verplichte deelname aan de centrale rekentoets tot minder materiële kosten bij de staatsexamens. Kosten die derhalve niet in rekening gebracht worden.

Naast een lager bedrag aan materiële kosten voor de staatsexamens, hoeft het ministerie vanaf 2020 geen reservering te doen van € 320.000 (additioneel budget) ten behoeve van de rekentoets.

Voor wat betreft de kosten verbonden aan het afnemen van de rekentoets via FACET is de conclusie dat geen besparingen te verwachten zijn. Facet blijft de komende jaren ingezet worden ten behoeve van de afname van de rekentoets in het MBO.

De verwachting is dat het aantal vragen van instellingen bij de Helpdesk Facet (eerstelijns) zal afnemen, maar dat het effect hiervan te verwaarlozen is: in 2019 bedraagt het aandeel van deze vragen op het totaal aantal vragen weliswaar circa 5%, maar de aard van de vragen maakt dat met de beantwoording nauwelijks tot geen tijd / inzet gemoeid is en geen sprake is van doorgeleiding naar de backoffice.

Verandercapaciteit Beleidsportfolio (in uren)

	Totaal (uren)	2019	2020
Examens	300	300	0
Registers	500	500	0
Totaal	800	800	0

Incidentele uitvoeringskosten (in euro's)

	Totaal	2019	2020
Materieel	€ 0	0	0
Lijn	0	0	0
Totaal	€ 0	0	0

Voor deze ramingen geldt een onzekerheidsmarge van 50%.

Structurele uitvoeringskosten vanaf 2020 (in euro's)

ICT	0
Lijn	0
Materieel	0
ICT instandhouding	0
Totaal	0

Vanaf het jaar 2020 worden er geen structurele uitvoeringskosten voorzien. Niet bij het hoofdproduct Examens en evenmin bij het hoofdproduct Basisregistraties.

Scholen/instellingen

Ook de leveranciers van de administratiepakketten van scholen/instellingen zullen aanpassingen moeten doorvoeren met betrekking tot de gegevenslevering of de beëindiging daarvan aan BRON. De softwareleveranciers en de scholen/instellingen zijn inmiddels op de hoogte gebracht van de voorgenomen wijzigingen. Na uw opdrachtverlening zal DUO het systeemontwikkelingstraject opstarten en de softwareleveranciers hierover nader informeren.

Managementafspraken & opdrachtverlening

DUO stelt voor, na verlening van de opdracht tot het realiseren van de wijzigingen als in deze uitvoeringstoets opgenomen, deze opdracht te koppelen aan de bestaande Overige Taak. Ik verzoek u daarom er zorg voor te dragen dat dit bij de eerste herijking van de MA afspraken wordt meegenomen.

Implementatie, mede gezien de door u voorgestelde terugwerkende kracht naar 1 augustus 2019, betreft een tijd kritisch traject. Ten einde een tijdige implementatie van de gewenste wijzigingen te kunnen garanderen, verzoek ik u dringend om binnen 2 weken na datum ondertekening van deze brief te reageren en opdracht tot uitvoering te verstrekken.

Wanneer een opdracht wordt verleend na het verstrijken van deze periode dient u rekening te houden met een actualisatie van de haalbaarheid.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
de directeur generaal van de Dienst Uitvoering Onderwijs

